

**Francisci Monacelli Eugubini J. U. D. Protonotarii
Apostolici, olim Ecclesiæ Venusinæ, ac deinde Æsinatis
Vicarii Generalis, &c. Formularium Legale Practicum Fori
Ecclesiastici**

In Quo Formulæ Expeditionum usufrequentium de his, quæ pertinent ad
Officium Judicis nobile, continentur ; Opus Episcopis, Vicariis Generalibus,
Aliisque Iurisdictionem quasi Episcopalem exercentibus: necnon
Confessariis, Parochis, Cancellariis, cæterisque in dicto Foro versantibus,
apprimè utile ...

In qua præter Supplementum Formularum Fori extrajudicialis, accesserunt
quamplures Formulæ Fori contentiosi, necnon nonnullæ litteræ Pastorales
non minùs utiles, quàm necessariæ gubernium Ecclesiasticum
assumentibus, ab eodem Auctore annotationibus auctæ, sacræ paginæ
oraculis, & Sacr. ...

Monacellus, Franciscus

Venetiis, 1707

Decretum generale de celebratione Missæ Oratoriis privatis Clem. XI. anni
1703.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62423](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62423)

DECRETUM

De Celebratione in Oratoriis privatis.

„ Quoniam Sancta sanctè tractanda
 „ sunt, ac præsertim tremendum in-
 „ cruenti Sacrificii Mysterium, quod
 „ omni Religionis cultu, & veneratio-
 „ ne peragendum est; Propterea super
 „ observandis, & evitandis in celebra-
 „ tione Missarum in Sacrosanctis Oecu-
 „ menicis Conciliis, ac præsertim Tri-
 „ dentino sub *cap. unico sess. 22.* inter cæ-
 „ tera statutum est, ut tantum Sacrifi-
 „ cium solummodò in Ecclesiis, aut Ora-
 „ toriis Divino tantùm Cultui dicatis ce-
 „ lebraretur, præcipiendo Episcopis, &
 „ locorum Ordinariis, nè privatis in Do-
 „ mibus, atque omninò extrà Eccle-
 „ siam peragi paterentur; Ac subin-
 „ de Sacra Congregatio Eminentissimo-
 „ rum, & Reverendissimorum S. R. E.
 „ Cardinalium ipsius Concilii Tridenti-
 „ ni executioni, & interpretationi præ-
 „ positorem sæpè sæpius per opportuna
 „ Decrete obrepentes abusus elimina-
 „ vit. Modernis tamen temporibus in-
 „ notuit Sanctissimo Domino Nostro,
 „ quod nonnulli, Episcopi, sub prætex-
 „ tu Privilegiorum, Cappellis Episco-
 „ palibus competentium, & complures
 „ Regulares, sub prætextu Privilegio-
 „ rum, quæ ipsis à Sancta Sede indulta
 „ noscuntur per hujusmodi Privilegio-
 „ rum dilationem, seu potius excessum,
 „ & abusum in nonnullis Dioccesibus,
 „ præsertim Regni Neapolitani, ac in
 „ ipsa Neapolis Civitate, ea sibi licere
 „ putant, quæ permissa non sunt, qui-
 „ nimò prohibita: Siquidem nonnul-
 „ li Episcopi, etiam in aliena Diocesi,
 „ & extrà *Domum propriæ habitationis*
 „ in privatis Laicorum Domibus erigi
 „ faciunt Altare, ibiquè per unum aut

„ plures ex suis Cappellanis vivificam
 „ Christi Hostiam immolare; Regula-
 „ res verò in quibusdam Magnatum,
 „ seu aliarum Nobilium Personarum
 „ privatis Oratoriis, quæ certis quan-
 „ doque ex causis à S. Sede Apostolica
 „ concedi solent, celebrare audent,
 „ vel plures Missas quàm in ipsis cele-
 „ brare fit indultum, *vel absque præ-*
 „ „ sentia Personarum, quarum contem-
 „ „ platione gratiosa concessio emanavit,
 „ vel extra debitas horas, & post me-
 „ ridiem, vel illis etiam diebus, qui-
 „ bus per Constitutiones Diocæsanas,
 „ aut etiam per Decreta Sacræ Congre-
 „ gationis Concilii celebrari prohibe-
 „ tur, aut quæ in ipsismet Indultis Apo-
 „ stolicis excipiuntur, quominus in iis
 „ celebrari possit, aut etiam Altari por-
 „ tatili uti non verentur in sanctarum
 „ sanctionum contemptum, ac Sancti
 „ Sacrificii irreverentiam.

„ Quamobrem ad abusus hujusmodi
 „ eliminandos, & ad instaurandam ve-
 „ nerationem tremendo Ministerio de-
 „ bitam, idem S. S. Dominus Noster ex
 „ unanimi voto S. R. E. Cardinalium
 „ Concilii Tridentini Interpretum, in-
 „ hærendo declarationibus, aliâ hac de
 „ re editis, expressè declarant, Episco-
 „ pis, & his Majoribus Prælati, etiam si
 „ Cardinalatus dignitate fulgentibus, ne-
 „ que sub prætextu Privilegii clausi in
 „ corpore Juris, neque alio quocumque
 „ titulo, ullo modo *licere extra Do-*
 „ „ mum propriæ habitationis in Domibus
 „ laicis, etiam in propria Diocesi, quod
 „ fortius intelligitur in aliena, etiam si
 „ Diocæsani consensus adhiberetur, eri-
 „ gere Altare, ibique Sacrosanctum
 „ Missæ Sacrificium celebrare, seu cele-
 „ brari facere, ac pari modo in Oratoriis
 „ privatis, quæ per S. Sedem concessa
 „ fuerint, non licere Regularibus cu-
 „ jusvis Ordinis, aut Instituti, seu Con-
 „ gregationis, etiam Societatis Jesu,
 „ aut etiam cujuscumque Ordinis Mili-
 „ taris, etiam S. Joannis Hierosolym-
 „ itani, aut aliis quibuscumque Sacer-
 „ dotibus, etiam si essent Episcopi, in
 „ iis celebrare in diebus Paschatis San-
 „ ctissimæ Resurrectionis, Pentecostes,
 „ Na-

„ Nativitatis Domini Nostri Jesu Chri-
 „ sti, aliisque annis festis solemniori-
 „ bus, ac diebus in Indulto exceptis.
 „ In reliquis verò diebus prædictis Re-
 „ gularibus, seu Sacerdotibus quibus-
 „ cumque, etiam Episcopis, in præ-
 „ fatis Oratoriis celebrare non licere,
 „ ubi etiam unica Missa, quæ in In-
 „ dulto conceditur, celebrata fuerit,
 „ super quo celebraturus teneatur dili-
 „ genter inquirere, & de eo se opti-
 „ mè informare; Atque illa etiam in
 „ casibus permissis celebrari nequeat
 „ post meridiem damnando propterea
 „ ulterius, ac declarando in omnibus
 „ hujusmodi casibus, Personas, qua-
 „ scunque dictas Missas audientes nul-
 „ latenus Ecclesiæ præcepto satisfacere:
 „ Quo verò ad altare portatile ite-
 „ rum inhærendo declarationibus su-
 „ prædictis, censuit licentias, seu Pri-
 „ vilegia concessa nonnullis Regulari-
 „ bus in *cap. in his de privileg.* & per
 „ aliquos Summos Pontifices Regulari-
 „ bus communicata, utendi dicto
 „ Altari portatili, in eoque celebra-
 „ di absque Ordinariorum licentia in
 „ locis in quibus degunt, omninò re-
 „ vocata esse per idem Sacrum Con-
 „ ciliium, & propterea eosdem Regu-
 „ lares prohibendos, nè illis utantur,
 „ ac mandandum, prout præsentis De-
 „ creti tenore mandati Episcopis, aliis-
 „ que Ordinariis locorum, ut contra
 „ quoscumque contravenientes, quam-
 „ vis Regulares, procedant etiam tan-
 „ quam Sedis Apostolicæ Delegati, ad
 „ pœnas præscriptas per idem Sacrum
 „ Conciliium in dicto Decreto *sess. 22.*
 „ usque ad censuras latæ sententiæ,
 „ tributa etiam eisdem facultate per
 „ hoc Decretum, ita procedendi pe-
 „ rindè, ac si per S. Sedem speciali-
 „ ter concessa fuisset. Et ita Sanctitas
 „ Sua declarat, & servari mandat.
 „ Romæ hac die 15, Decembris 1703.

B. Card. Panciaticus Præf.

Jo. Dominicus Thomas Episcopus

scopus Tyrenen. S. C. C. Secret.

Die 8. Mensis Januarii 1704.
 supradictum Decretum affi-
 xum, & publicatum fuit
 in Monte Citorio Curie In-
 nocentianæ, ac aliis locis so-
 litis, & consuetis Urbis per
 me Nicolaum Vasellum SS.
 D. N. Papæ Curf. Pro D.
 Mag. Curf. Thomas Or-
 landus Ap. Curf.

32. Remanet adhuc remove-
 rum (& fortè non minorem nec sper-
 nendum) abusum, qui viget, & ne-
 mo est qui videat, nempe, quòd fa-
 miliares omnes Domus illius qui In-
 dulto gaudet, audiendo Missam in pri-
 vato Oratorio etiam diebus festis, præ-
 cepto Ecclesiæ satisfecisse arbitrantur,
 & hoc evenire puto ex ignorantia
 Clausularum contentarum in Indulto:
 Nam clausulæ quibus concedi solet
 Oratorium privatum, hæ sunt regula-
 riter.

Volumus autem quod familiares servi-
 tiis tuis tempore dictæ Missæ actu non
 necessariis, ibidem Missæ hujusmodi in-
 teressentes, ab obligatione audiendi Mis-
 sam in Ecclesia diebus festis de præcep-
 to minime liberi censeatur. Pro Infir-
 mo autem etiam Nobili.

Sibi, ut etiam diebus, ut præfertur,
 exceptis, si in illis ob infirmitatem Do-
 mo egredi non poteris in dicto Oratorio,
 prædictam unicam Missam celebrari fa-
 cere, ac illam cum una persona servitiis
 tuis necessaria duntaxat audire libere,
 & licitè valeas. Vel.

In tua, ac unius personæ servitiis
 tuis necessaria duntaxat præsentia, ce-
 lebrari facere libere, & licitè possis,
 & valeas. Volumus autem quod alii
 præter supradictam personam Missæ hu-
 jusmodi ibidem interessentes ab obligatio-
 ne audiendi Missam in Ecclesia diebus
 festis de præcepto, minime liberi cescan-
 tur.

Et pro Oratorio Rurali. In tua, ac
 familiæ, & Hospitium Nobilium tuo-
 1703

rum presentia celebrare facere libere, & licite possit. Volumus autem, quod familiares servitiis tuis tempore dictæ Missæ actu non necessariis, ibidem Missæ hujusmodi interessentes ab obligatione audiendi Missam in Ecclesia diebus festis de præcepto minime liberi censeantur.

33. Ex his inquam clausulis (quæ communes, & ordinariæ sunt) clarè patet, quod familiares Indultarii (quorum appellacione veniunt qui actu inserviunt, & vivunt expensis Domini, Barbof. appellat. 96. numero 1. tam sani, quàm infirmi, nisi in actu celebrationis Missæ servitio Domini necessarij sint, Indulto gaudere non possunt; sed ut præcepto Ecclesiæ de audienda missa diebus festis satisfaciant ad Ecclesiam accedere tenentur: non obstante, quod contrarius usus oppositum admittat, quia iste usus est corruptela, & malus abusus contra expressam Papæ intentionem.

34. Neque dicendum, quòd usus, si vè consuetudo contraria dictarum clausularum, interpretativa vigeat etiam in Urbe sciente, & tolerante Pontifice, per quam tolerantiam, videatur dispensare, quia plures dantur responsiones. Prima quod argumentum approbationis desumptum ex præsumpta scientia Papæ nimis probat, & idèd nihil probat quia tolerantia hæc dicitur propriè patientia, qua Princeps dissimulat peccata, & tolerat, sed non approbat, vel quia non deducuntur in iudicio, vel non probantur, vel ex alijs prudentialibus motivis adductis per glos. in cap. denique distinct. 4. verb. venia, transgressores non punit: sed non per hoc illos dispensat: quia ad hunc effectum non sufficit scientia facta, vel præsumpta; sed requiritur vera.

35. Secunda, quod cum de jure communi in cap. 1. cap. sicut, &c. utcuque de consecr. distinct. 1. & juxta mandatum Concilii Trident. sess. 22. de evit. in celebr. Missar. Missa sit celebranda, & audienda in Ecclesia, Indultum Oratorij privati, tanquam odiosum, & præjudiciale cultui Divino, est strictè, & non late interpretandum, Fagnan. in cap. non licet num. 13. & 14. de præb. Unde cum

Papa personas digito designet, & famulis actu non necessariis Indultum non suffragari expressè declaret; lata interpretatio (nec in mente, nec in verbis comprehensa) in exitium vergit salutis transgressorum quia legis transgressio quo clarior, eo pejor, ut inquit Navar. in commentar. 3. de regularibus numero 32.

36. Tertia, quod tunc possit intrare observantia legis interpretativa, quæ excuset transgressores, quoties ex rationabili causa fuit inducta, nec liquet de mente legis, utpotè quia verba sunt ambigua, & apta recipere interpretationem; secùs autem si lex clara est, & de mente non potest dubitari: tunc enim contrarius usus non excusat; quia requiritur scientia certa, & consensus Legislatoris in illum non usum, ut loquendo de Papæ privilegio dixit Rot. coram Merlin. decis. 845. numero 3. Qui consensus positivus tantùm abest, quod in nostra hypothese intercedat, quod imò quotidie ex Secretaria Brevium expediuntur Indulta cum illdem clausulis, quod certè Papa non faceret, si per tolerantiam intenderet contrarium assertum usum approbare; sed potius ita videtur Decreto irritanti illum infringere, Rot. d. decis. 845. numero 3. coram Merlin. Cum enim utatur verbo --- Volumus autem &c. dicitur præscripsisse certam, & determinatam formam, quæ præcisè debet adimpleri, ita ut aliter gesta non valeant Rot. coram Cavalcr. decis. 612. num. 17.

37. Minusque objiciatur, quod præfatæ clausulæ apponantur de stylo potius Officialium Secretariæ Brevium, quàm de intentione Papæ, quia talis conditio (quæ est quinta sequentis tenoris --- Quinto ut qui ibidem Missam audiunt non liberentur ab obligatione accedendi diebus præcepti ad Ecclesiam pro Missis audiendis præter eos famulos, & famulas tantùm, qui servitio Domini, cui facultas conceditur, fuerint necessarii) fuit de Voto Sac. Congr. Concilii, Papa approbante, in hujusmodi Indulto apposita, prout referunt Fagnan.

in cap. auctoritate post numer. 22. de cens. & Nicol. lucubrat. can. lib. 5. tit. 33. de privi. & excels. post num. 7. ampl. 7. ideò que cum sit conditio, quæ Indultum informat, & sine qua juxta Congregationis Concilii Sententiam à Papa approbatam, concedi non debet, præcisè servanda est: nec ad contrariam observantiam, seu non usum, neque ad Theologos morales pro declaratione, sed ad Papam recurrendum erit: quia ejus est interpretari, cujus est concedere glos. in cap. cum venissent de judic. capit. inter alia de sent. excommunicat. Fagnan. in cap. olim numero 34. de verb. signif.

38. Neque decipi patiatis à nonnullorum ingeniosa, sed futili interpretatione, quam asserunt super illis verbis Indulti — *In tua, ac familie presentia*; sub quibus contineri etiam famulos autumant affirmare; quia hæc clausula intelligi debet de familia Agnaticia, & consanguinea illius, cui Indultum conceditur quæ in eadem Domo habitat; & ejusdem est commensalis, non autem de servili — aliàs frustranea, otiosa, & illusoria esset clausula mox supra examinata & illico induceretur correctio, & contrarietas, quæ semper est vitanda, maxime quando verba sunt clara, ut hic; prout in terminis literarum Papæ observat Rot. coram Cocchin. decis. 238. numer. 5. & 6. Et huic familie Agnatorum suffragantur Decreta relata à Nicolio loco supra allegato ampl. 5. & in flosc. verb. Oratorium numero 3.

39. Hæc tamen limita in Oratoriis privatis Episcoporum etiam titularium, quorum privilegium in corpore juris clausum in cap. final. de privi. nunquam fuit abrogatum; nam inibi omnes audientes Missam diebus festis, præcepto Ecclesiæ satisfaciunt, ut ex declaratione Sac. Congreg. Concilii jam dixi in adnot. ad Decret. de commun. quotidian. & advertunt quoque Barbof. collect. decis. Apostol. 541. numer. 5. Nicol. ubi supra lib. 5. ubi alia Decreta refert Gallemart. supra Concil. sessio. 22. de evit. in celebr. Miss. post numero 11.

40. Item limita in Oratoriis, seu Cappellis privatis Cardinalium, qui statim ac ad hanc sublimem Dignitatem promoti sunt gaudent privilegio Altaris viatici ad instar Episcoporum absque alia Indulti expeditione, propter eorum præstantiam, in qua residet tota Majestas Christianæ Reipublicæ: unde Bal. quem refert Rub. singular. tom. 2. part. 4. de præcedent. Protothou. numer. 83. pag. mihi 492. appellat Cætum Cardinalium Senatuum Divinum: sunt enim Dignitate, & officio majores Episcopis, ut solidis fundamentis ostendit Eugen. IV. in sua Bulla impressa in Bullario tom. 1. in ordine la 15. §. 13. 14. & per totum & ideò non per viam extensionis, sed comprehensionis includuntur in dispositione cap. final. de privileg. ut fuso calamo probat Fagnan. in cap. quod nonnullis à numero. 6. usque ad fin. de privileg. Nicol. loco citato limitat. 1. & per consequens auditio Missæ in eorum privatis Cappellis suffragatur omnibus pro adimplemento præcepti diebus festis, Nicol. in flosc. verb. Cardinales numero 8. & in lucubr. loco supra citato limitat. 1.

41. Tertio limita in Oratoriis publicis, quæ habent requisita, & privilegia Ecclesiæ; idest, quæ sunt de licentia Episcopi erecta in loco publico, à privatis Domibus ita separata, ut per eas ad illa iri minimè possit; nec fenestræ in Domibus sint per quas in Oratorium prospectus habeatur: liberque accessus è via publica, cunctis pateat, capax, & decenter ornatum existat, neque aliquid eorum, quæ ad sacrum faciendum necessaria sunt desideretur, ut præscripsit olim Congreg. Episcoporum. in Coninbrien. 1. Julii 1616.

42. Horum tamen Oratoriorum erectio, licet augeat cultum Divinum, & dicatur opus pium, & Religiosum, cui propterea de stricto juris rigore se opponere Parochus non valeat, dummodò jura Parochialia eidem præserventur, ut per plura exempla ostendi tom. 1. tit. 6. annot. ad form. 10. à numero. 9. ad 15. non deberet de facili permitti, præsertim
Ru-

Ruri : Et si Parochus opponendo succumberet ; renuere deberet quantum potest Episcopus consentire : nisi fieri oporteret erectio ad formam *cap. ad audientiam de Ecclef. edific. vel damnus spirituale*, quod ex multiplicatione hujusmodi Oratorum promanat , aliunde reparatur.

Damna inquam , & præjudicia spiritualia quæ exinde proveniunt sunt frequentia . Primò , Plebs caret catechismo , & non audit verbum Dei : unde non potest scire , quæ sunt necessaria ad salutem , neque Jesum Christum cognoscere , ex qua ignorantia origo peccatorum exurgit .

Secundò , Sacramenta , quibus spiritus alitur , conservatur , & gratia augetur , non frequentantur , & sic remanent Animæ in maximo periculo , præcipuè Rusticorum , quæ lumine , & auxilio indigent plus quàm aliæ .

Tertiò non audiunt vigilias , & festivitates de præcepto , nec denunciations matrimoiorum , & sic non possunt impedimenta (quæ fortè sciunt) revelare : nec edicta aliasque ordinationes Superiorum ideoque fiunt inobedientes , & pœnis ad hoc plectuntur .

Quartò non fiunt oblationes , & elemosynæ pro cera , oleo , & suppellecilibus Sacris in obsequium Dei , consuetudines piæ , quibus pietas , religio , cultus Divinus augetur , & fidelium charitas fovetur , tolluntur , & paulatim à Sac. Canonum statutis in *cap. omnis Christianus de consecr. dist. 1. & in cap. statumus 16. quæst. 1.* pœnitentia receditur .

43. *SINT AB ALTARI SUSPENSII* . Ut veram Christi personam gerat Sacerdos celebraturus , tonsuram , quæ spineam Coronam , quam Jesus Rex noster seipsum in ara Crucis oblatum portavit significat , deferre debet cum se accingit ad corpus , & sanguinem Christi offerendum : unde cum defectus hujusmodi habeat conjunctam magnam indecentiam , & Presbyteros , qui illam non deferunt , per longum tempus pec-

care mortaliter teneant DD. à me allegati tom. 1. titul. 5. annos. ad forn. 9. num. 5. quibus nunc addo Navar. *manual. confess. par. 2. cap. 25. numer. 110.* Lel. Zecch. *de republic. Ecclef. in tit. de cleric. ver. 3. de vit. & honestat. abst. 10.* Biff. *hierug. lit. O. numer. 6. §. 1. & lit. T. numer. 69.* & ratio est quia textus in *cap. prohibete 23. distinct. & in cap. clerici officia de vit. & bon. cler.* imperant ut Clerici deferant coronam , ideoque illorum transgressio est culpa mortalis *cap. nullas 19. dist. Fag. in cap. a crapula numer. 21. de vit. & honest. cleric.* Barbof. *de offic. Episcop. alleg. 9. num. 11.* merito transgressores Edicti ab Altare suspenduntur : prima , & secunda vice ad breve tempus : crescente autem contumacia , quæ contemptum gignit , pœna augetur : Cum tunc renuunt subijci ordinationi Canonum , & Superioris , dicuntur transgressores ex contemptu , ut docet Div. Thom. *in Summ. quæst. 186. artic. 9. ad 3.* quem sequitur Graff. *decis. aur. par. 1. lib. 3. cap. 3. numer. 1. & 2. & lib. 4. cap. 3. nu. 27.* ideoque non sunt tolerandi , neque excusandi .

44. *ONERA PERPETUA* . Omnis Missarum , quia respicit favorem Animæ , regulariter censetur perpetuum , quoties voluntas Testatoris expressa vel saltem efficaces conjecturæ ejusdem voluntatis in contrarium non habeantur non obstat : & hæc regula procedit , etiam si hæres vel legatarios reperiat gravatus sub nomine proprio , aut per adjectivum *meus , dictus , ipse , infra scriptus* , & hujusmodi , quæ videntur importare temporalitatem : quia his non obstantibus dispositio favore Animæ seu piæ clausæ successiva , & perpetua reputanda est , & non temporanea , ut de veriori , & communi docent Gratian. *discept. 104. numer. 47. 48. & 49.* Card. de Luc. *de legat. dist. 34. num. 6. & 7. & dist. 42. numer. 8.* ubi advertit , quod cum hæc sit quæstio facti dependens ex testatorum dispositione , non possit regula prædicta omnibus casibus applicari ; at quod per adjectiva prædicta *meus , ipse , infra scriptus* , non restringantur legata ad temporalitatem , nisi aliud obstat , & ita de-

declaravit quoque Congreg. Concilii in Urbanen. 24. Augusti 1669. lib. 16. folio 281. & denuò in alia pariter Urbanen. 14. Junii 1704. in qua hæredes reperiebantur gravati per verba indicantia personalitatem, nullumque aderat verbum perpetuitatis, nec alia conjectura, quæ in cortice verborum comprehenderet hæredes hæredum, & hac sententiam tenet quoque Amostaz. de caus. pns part. 1. lib. 2. cap. 6. n. 37. & 38.

45. Unde admonendi sunt Commissarii R. Fabricæ Sancti Petri de Urbe, ut in dispositionibus, & legatis sic ut supra conceptis non sint faciles Sententias, & Decreta cessationis Legati, & absolutioris favore hæredum proferre: sed in casibus prædictis, & quoties voluntas Testatoris pro temporalitate non sit expressa, ad Sac. Congregation. Fabricæ, vel Concilii pro declaratione recurrant, nè dum hæredes absolvunt, se ipsos illaqueant, cum præjudicio Animarum defunctorum.

46. DE ADIMPLEMENTO EX ACTA RATIO REDDIVALEAT. Adimplementum onerum Missarum potest probari aliunde, quam per subscriptionem factam in libro: quamvis enim transgressores, qui ibidem non notant celebrare, possint multari, Gavant. Manual. Episcop. verb. Missa n. 60. non tamen debet Episcopus Decreto, sive Edicto mandare, quod si quis ex libro non probaverit Missas juxta onus susceptum

celebrasse, nulla alia probatio admittatur: quia probationes non sunt coarctandæ, & homo non debet quærere æqualem certitudinem in omni materia, & casu, sed eam tantum, quæ ut in pluribus veritatem attingit, & eam quæ proportionatur rei de qua agitur: idèdque si Presbyter, qui onus missarum adimplere tenetur, asserat cum juramento se celebrasse, ei credendum est, licet in libro per incuriam, oblivionem vel alia de causa, non reperiat descriptus: quia ea quæ pendent ab animo, & conscientia legitime probantur juramento, Gloss. est punctualis, & notabilis in cap. Significasti verb. si ita est de homicid. Et propterea cum Episcopus Civitatis Plebis compellere voluisset Canonicos suæ Cathedralis ad subscribendum folium obligationis applicandi Missam Conventualem, pro Benefactoribus, & ipsi renuendo recursum habuissent ad Sac. Congregat. Concilii, hæc sub die 17. Maii 1704. declaravit illos non teneri, sed sufficere illorum assercionem se celebrasse: quia ex actu celebrationis extrinseco, non infertur directè ad applicationem Sacrificii, quæ ex sola celebrantis assercione probari potest, & est opinio communis DD. quos cumulat Romaguer. ad Synod. Gerund. lib. 3. tit. 17. cap. 18. numer. 12. Caren. resol. 41. ut autem in legatorum Missarum executione recta procedatur poterit Episcopus uti sequenti Instructione.